

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, NOVEMBER 25, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Italijani beže v 2 kolonah

Italijani so zapustili mesta severno od Koritze in se zbirajo za nov odpor pri reki Škumbi. Grki so se zagnali v sredino italijanske linije in jo presekali na dvoje.

London, 24. nov. — Iz Aten se poroča, da je italijanska armada zapustila mesto Pogradec, ki nahaja 20 milj severno od Koritze. Italijanska armada se ne more postaviti proti Grkom. Angleška bojna letalstva uničila okrog Pogradača italijanske zveze.

Grške čete, navdušene radi zmagi mesta Koritza, so se zbirale za novo silo za bežetimi italijani in bežečo linijo preseleli na dvoje. Glavna grška sila se zagnala od gorovja Pindus na italijansko linijo razvojačila. Italijani so do tega tako naglo bežali, da si ni mogli ustvariti nove fronte, ki se postavili proti Grkom.

V bližini mesta Argirokastro, ki je samo 30 milj od morja, so italijani obkolili zopet dve italijanski diviziji. Grki so se zdaj razvijali z orožjem in bojnimi letali, ki so jih Italijani pustili v Koritzi. S tem zdaj preganjajo Italijane. Grška vlada poroča, da ni na grškem ozemlju zdaj enega italijanskega vojaka razen kar jih je v ujetništvu.

Grške armade je zdaj dovolj. Vse doline po Albaniji so zasedene. Italijani so se zdaj zbirali v Albaniji, ki je edin možen prehod, leži od vzhoda proti zahodu, to je naravnost proti Jadranskemu morju. Na levo in desno so pa nepristopne gore.

Bežeče Italijane zasleduje grška konjenica in angleška letala jim ne dajo miru. Iz Belgrada se poroča, da je 500 albanskih vstajev napadlo pri vasi Humelica 15 italijanskih truckov. Ubili so štiri italijanske častnike, 35 mož in jih ranili 60. V garniziji Leši so se uprli albanski vojaki. Poabili so dva italijanska častnika, 17 vojakov, 30 jih ranili, nakar so v orožjem pobegnili v gore, kjer so se pridružili ostalim vstajam.

Grki so zajeli na stotine italijanskih vojakov, ki so bili vsi sestradani in premrli. Eden izmed ujetnikov je pripomnil: "Tudi travo bi jedli, pa niti trava ne raste v tem vragovem peklu."

Albansko prebivalstvo je mislilo, da so angleške čete, ki preganjajo Italijane. Ko so prišle prve grške čete v osvojeno mesto Koritza, so Albanci sprasovali: "Kje je pa angleška armada?" Kar verjeti niso mogli, da samo Grki tako mlatijo Italijane.

Italijani so se zdaj zbirali v Albaniji, ki je edin možen prehod, leži od vzhoda proti zahodu, to je naravnost proti Jadranskemu morju. Na levo in desno so pa nepristopne gore.

Bežeče Italijane zasleduje grška konjenica in angleška letala jim ne dajo miru. Iz Belgrada se poroča, da je 500 albanskih vstajev napadlo pri vasi Humelica 15 italijanskih truckov. Ubili so štiri italijanske častnike, 35 mož in jih ranili 60. V garniziji Leši so se uprli albanski vojaki. Poabili so dva italijanska častnika, 17 vojakov, 30 jih ranili, nakar so v orožjem pobegnili v gore, kjer so se pridružili ostalim vstajam.

Grki so zajeli na stotine italijanskih vojakov, ki so bili vsi sestradani in premrli. Eden izmed ujetnikov je pripomnil: "Tudi travo bi jedli, pa niti trava ne raste v tem vragovem peklu."

Albansko prebivalstvo je mislilo, da so angleške čete, ki preganjajo Italijane. Ko so prišle prve grške čete v osvojeno mesto Koritza, so Albanci sprasovali: "Kje je pa angleška armada?" Kar verjeti niso mogli, da samo Grki tako mlatijo Italijane.

Italijani so se zdaj zbirali v Albaniji, ki je edin možen prehod, leži od vzhoda proti zahodu, to je naravnost proti Jadranskemu morju. Na levo in desno so pa nepristopne gore.

Bežeče Italijane zasleduje grška konjenica in angleška letala jim ne dajo miru. Iz Belgrada se poroča, da je 500 albanskih vstajev napadlo pri vasi Humelica 15 italijanskih truckov. Ubili so štiri italijanske častnike, 35 mož in jih ranili 60. V garniziji Leši so se uprli albanski vojaki. Poabili so dva italijanska častnika, 17 vojakov, 30 jih ranili, nakar so v orožjem pobegnili v gore, kjer so se pridružili ostalim vstajam.

Grki so zajeli na stotine italijanskih vojakov, ki so bili vsi sestradani in premrli. Eden izmed ujetnikov je pripomnil: "Tudi travo bi jedli, pa niti trava ne raste v tem vragovem peklu."

Albansko prebivalstvo je mislilo, da so angleške čete, ki preganjajo Italijane. Ko so prišle prve grške čete v osvojeno mesto Koritza, so Albanci sprasovali: "Kje je pa angleška armada?" Kar verjeti niso mogli, da samo Grki tako mlatijo Italijane.

Italijani so se zdaj zbirali v Albaniji, ki je edin možen prehod, leži od vzhoda proti zahodu, to je naravnost proti Jadranskemu morju. Na levo in desno so pa nepristopne gore.

NAJNOVEJŠE VESTI

BELGRAD, 24. nov. — Jugoslovansko časopisje je danes posvarilo Bolgare, naj drže roke proč od ozemlja v južni Jugoslaviji. Časopis "Politika" piše, da nešteti grobovi na Balkanu jasno kažejo, kaj je srbsko in kaj je bolgarsko.

SOFIA, Bolgarska, 24. nov. — Nemški krogi kar javno zatrjujejo, da se ne bo Bolgarija v kratkem ne samo pridružila osišču, ampak bo izrabila tuji lep priliko in dobila od Grške dohod do Egejskega morja.

BERLIN, 24. nov. — Slovaška republika je danes podpisala pogodbo z osiščem in se zavezala, da bo prihitela "na pomoč" Nemčiji, Italiji in Japonski, če bi bile te države napadene od kake države, ki sedaj še ni v vojni.

ATENE, 24. nov. — Grška armada je zadala danes Italijanom zopet močan udarec, ko je okupirala mesto Pogradec ter popolnoma uničila novo italijansko divizijo. Angleške transportne ladje so izkrcale na Grškem večje število angleškega vojaštva. Na vsem potu čez Sredozemsko morje niso videli nobene italijanske bojne ladje, niti kakega letala.

NEW YORK, 24. nov. — Radijska postaja je vjela danes poročilo, da je bil angleški parnik Port Hobart torpediran od neznane nemške ladje 500 milj severovzhodno od Porto Rico, 75 milj zunaj nevtralne ameriške zone. O nadaljni usodi parnika ni ničesar znanega.

LONDON, 25. nov. — Angleški bombniki so v soboto ponoči izvedli enega največjih napadov na oba konca osišča, od Turina v Italiji, pa vse do Berlina. V Turinu so bombardirali tovarne Fiat.

Willard, Wis. — Pri avtni nesreči se je težko pobil Jos. Rakovec, njegov sin Frank je pa dobil le lahke poškodbe.

Nemčija sviri Jugoslavijo in Turčijo

Anglija vidi preizkušnjo v letu 1941, toda je gotova zmage

New York. — Angleški poslanik za Zed. države, Lord Lothian, se je vrnil iz Anglije z prekooceanskim letalom. Ob svojem prihodu je izjavil, da je Anglija skoro na koncu svojih denarnih virov in da bo drugo leto potrebovala denarne pomoči. Anglija potrebuje letal, municije in ladij, je rekel poslanik.

Anglija je porabila skoro ves svoj denar za uvoz potrebščin. Angleška nakupovalna komisija, ki je bila poslana kmalu po izbruhu vojne v Zed. države, je potrošila tukaj že nad \$4.000.000,000 za letala, municije in ladije in druge potrebščine, je izjavil Lord Lothian.

Angleški narod, je rekel poslanik, je popolnoma pripravljen na končni zmagi, toda dobro se zaveda, da bo leto 1941 leto preizkušnje.

Naj prisedeta na osišče, predno bo prepozno, pravijo Nemci. Zdaj, ko je pristopila Romunska k osišču, sta samo še Jugoslavija in Turška, ki se nista določno izrekli.

BOLGARIJA ČAKA NA BESEDO IZ MOSKVE

Berlin, 23. nov. — Zdaj, ko je Romunska podpisala zvezo z osiščem, je nemško časopisje takoj napisalo članke, v katerih sta posvarjeni Jugoslavija in Turčija, da prisedeta na osišče, dokler ne bo prepozno. Vplivna Boersen Zeitung zahteva od Jugoslavije in Turške, da se takoj izjavita. Članek sicer ne imenuje imenoma ti dve državi, toda brez dvoma je, da sta mišljeni v pisavi: "tisti dve južni državi, ki sta se doslej ustavljali vsakemu poskusu, da se ju pridobi za osišče."

Romunski diktator Antonescu je podpisal pristop k osišču. Pogodbo so potem podpisali tudi zastopniki Nemčije, Italije in Japonske. General Antonescu, ki je bil že od nekdaj naklonjen osišču in ki je prišel prav radi tega šele nekaj dni pred odstopom kralja Karla iz ječe, je izjavil, "da tvorijo socialistična Nemčija, fašistična Italija in imperialistična Japonska blok, v kateremu je četrt milijona ljudi in kateri blok je nepremagljiv, pa ki obenem nudi roko za pravičnejši in boljši vesoljni svet."

Iz Londona se poroča, da pri angleško zrakoplovstvo in angleška bojna mornarica dovaža potrebščine, ne bi šlo Hitlerju tako lahko. Edina težkoča pri tem, da je Jugoslavija sama na severu, Grčija in Turška sta pa doli na jugu. Tako bi bila jugoslovanska armada sama, ki bi se morala braniti na treh frontah: od vzhoda proti Bolgarski, od severa proti Madžarom in Nemcem, od zahoda proti Italijanom. Tega hrabra jugoslovanska armada ne bi mogla sama vzdržati.

Značilno pa je ob tem času, da bolgarsko časopisje zadnje tri dni ni niti z eno besedo napadlo ne Jugoslavije ne Turške ter da ne omenja svojih zahtev od Grške v Egejskem morju, kar je bilo doslej na dnevnem redu.

Ali se more Jugoslavija braniti?

Nemčija ima vsega skupaj do 250 divizij vojaštva. Ako bo Hitler udaril na Balkan, bo poslal tje kakih 120 divizij. K temu Hitler lahko še prišteje sedem madžarskih in devet bolgarskih divizij. Ta sila bi udarila od treh strani na Jugoslavijo, ki more postaviti na bojišče samo 38 divizij. Toda, če se združijo jugoslovanska, grška in turška armada in mobilizirajo vse rezerviste, lahko zbero skupaj do 100 divizij. In ako tem pomaga

angleško zrakoplovstvo in angleška bojna mornarica dovaža potrebščine, ne bi šlo Hitlerju tako lahko. Edina težkoča pri tem, da je Jugoslavija sama na severu, Grčija in Turška sta pa doli na jugu. Tako bi bila jugoslovanska armada sama, ki bi se morala braniti na treh frontah: od vzhoda proti Bolgarski, od severa proti Madžarom in Nemcem, od zahoda proti Italijanom. Tega hrabra jugoslovanska armada ne bi mogla sama vzdržati.

Turška se nikakor ne bo podala

Turške oblasti, ki se pripravljajo za vsake slučajne nove dogodke na Balkanu, izjavljajo, da se Turčija ne bo pokorila ukazu osišča. "Nemci se motijo, če mislijo, da bomo stopili mi v vrsto," je izjavila neka uradna oseba.

"Če nameravajo napraviti kakke ponudbe, zahteve, ali domneve, bodo našli na odpor, če bo to ogrožalo naše narodno pravo," pravijo odgovorni krogi. Preki

Joseph Chizek umrl

Joseph E. Chizek, star 47 let, ki je brezuspešno kandidiral za kongresnika v 21. okraju na republikanski strani proti Robertu Crosserju, je sinoči naglo umrl.

Obisk iz Minnesota

Zobozdravnik dr. Frank Dragavon iz Soudan, Minn. se je oglašil pri družini Mr. in Mrs. Jos. Nemanich, 1145 E. 74. St. za prijateljski obisk. Nastavljen

NE 300 LET, AMPAK 152 PA JE STAR

Istanbul, Turčija. — Oman Islamogul, ki je bil rojen na Kavkazu, je trdil, da je najmanj 300 let star. Ker je to le trdil, so začele oblasti preiskovati in končno dognale, da je prav za prav star "samo" 152 let. Je še dobrega zdravja in še prav lahko hodi.

Veličastna proslava 30 letnice S. D. Z.

Včerajšnji dan bo ostal marsikomu v neizbrisnem spominu, ki se je udeležil praznovanja 30-letnice Slovenske dobrodelne Zveze. Slavnost se je vršila v dveh delih: popoldne z lepim programom na odru SND in zvečer z banketom v spodnji dvorani.

Popoldanski program je bil res nekaj lepega, nekaj pomenljivega, za dušo in srce. Program je trajal od treh popoldne do pol sedmih zvečer in prostorni auditorij SND je bil nabito poln naroda.

Naj v par glavnih točkah opišemo to popoldansko dejanje. Najprej so vsi navzoči ponovili zvestobo ameriški zastavi. Glavni p o d p r e d s e d n i k Frank M. Surtz je govoril besede, narod jih je ponavljal za njim. Zelo pomemben in globoko ginljiv trenutek. Zatem je glavni predsednik Josip Ponikvar je v iskrenih besedah pozdravil navzoče, zatem je pa uniformirana Častna straža SDZ spremila na oder vse še živčve ustanovnike SDZ. Vsak je dobil lep rož na prsa. Narod je s toplim aplavzom izražal priznanje tem našim vrlim pionirjem.

Nato je govoril v imenu ustanovnikov g. Frank Zorič, ki je bil ob ustanovitvi Zveze najmlajši član in kateremu gre tudi vsa zasluga, da je organiziral pri Zvezi mladinski oddelček. Slovesen sprejem novih članov in članic, ki so pristopili v tej kampanji se je izvršil na ta način, da sta bila v imenu vseh sprejeta Rudy Kasunič od št. 9 in Victoria Hočevar od št. 10.

Nad vse pa je bil globoko pomemben "spomin na umrle člane in članice Slovenske dobrodelne zveze." Najprej je glavni blagajnik Josip Okoren deklariral v krepih in izrazitih besedah Prešernov "Memento mori." Zatem so pa prihajale počasi na oder članice Častne straže, katerih vsaka je položila na mizo venec v dokaz, da se še vedno in z vsem spoštovanjem spominjamo naših sobratov in sester, ki so odšli pred nami v večnost. Za odrom je pa pel Glee klub polglasno "Vi-

gred se povrne." Načelnica Častne straže, gđ. Frances Bogovič, je deklamirala v slovenskem, gđ. Josie Oražem pa v angleščini v spomin umrlim članom.

Bil je res tako lep prizor, ginljiv in pretresljiv, da si je marsikdo navzočih brisal oči.

Tudi vse ostale točke programa so bile srečno izbrane in lepo podane, da je treba glavnemu odboru res čestitati nad dovršenim vzporedom, kakor tudi vsem, ki so nastopili.

Zvečer se je pa zbralo nad 500 članov in članic SDZ ter prijateljev Zveze k slavnostnem banketu. Od vseh krajev države Ohio smo jih videli. Iz Loraina jih je pripeljal John Kozjan, tajnik št. 21, kar 56. Iz Girarda, O., smo videli Mr. in Mrs. John Anžiček in druge. In od drugod, kdo more vse naštet.

Po okusni večerji (vsa čast kuharicam in fini postrežbi) se je glavni predsednik Josip Ponikvar zahvalil vsem za poset ter poudarjal, da je današnji dan pač eden najlepših dnevo, ki jih je še doživela SDZ. Zatem je izročil važen posel stoloravnatelj kaznulu dr. James W. Mallyu, ki je najprej predstavil ustanovnike, ki so bili: plo pozdravljeni, nato je pa predstavil Lojzka Eršeta, ki je zapel "God Bless Amerika." Tudi Lojzek je dobil od navzočih zelo lep pohval za svoj pogumni nastop.

Potem je stoloravnatelj poklical sledeče: Mrs. Mayme Hipler, podpredsednica Ohijskega bratskega kongresa, sodnika Frank J. Lauscheta, dr. Michaela Omana, vrhovnega zdravnika KSKJ, urednika Glasila KSKJ g. Ivana Zupana, g. Janko N. Roglja, bodočega glavnega predsednika JSKJ, g. Milana Medveška od SNPJ, Mrs. Johano Mervar od SZS, Mrs. Frances Rupert od SZS, g. Vatro Grilla od SSPZ, senatorja Boyda in g. Daniel Stakicha od HBZ, g. Teodorja Andrica od Cleveland Pressa, glavnega tajnika SDZ, "očeta naše Zveze," g. John Gornika, in blagajnika SDZ, g. Josipa Okorna.

Vsi so izrekli čestitke Zvezi in ji želeli mnogo nadaljnjih uspehov. Iz njih besed je zvenela res neprisljerna iskrenost in širokogrudnost.

Jeanetta Perdanova je zapela dve pesmi s svojim divnim sopranom, ga. Agnes Žagar je zapela ono večno lepo: "Potnik pridem čez goro" in potem je pristopila še Dorothy Sever, s katero sta zapeli "Oj večer je že."

Stoloravnatelj je prebral dve brzojavni čestitki, od Mrs. Marie Prislund, predsednice SZS in od g. Josip Zalarja, glavnega tajnika KSKJ, ki sta oba poslala najtoplejšje izraze iskrenih voščil k slavnosti.

Kot rečeno, Slovenska dobrodelna zveza je imela včeraj enega najlepših dnevo in upamo, da bomo enakih še učakali v bratskem sporazumu, v izvrševanju dobrih del napram bratom in sestram, ki se moramo toliko bolj oklepati drug drugega v tujini, kolikor bolj pogrešamo svoje rojstne zemlje, ki nas kljub vsej lepoti ni mogla preživljati. Bodimo si res bratje in sestre, ne samo pri SDZ, ampak pri vseh naših organizacijah, ki so naše bogastvo, naš ponos, naše vse. Bodimo si bratje in sestre zlasti danes, ko je ves svet ponorel v divjem pohlepu po bližnjega zemlji in svobodi. V teh resnih časih bolj kot kdaj prej potrebujemo drug drugega nesebične pomoči in nasvetov.

LEPO USPELA PRIREDITEV SZS

Podružnica št. 25, Slovenske ženske zveze, je imela sinoči sijajno udeležbo pri predstavi v Knausovi dvorani. Podružnica je vpriporila igro "Denar." Vsi igralci so dovršeno igrali in so želi gromovit aplavz od občinstva. Nastopil je tudi sekstet od Baragovega dekliskega zbora, ki je navzoče očaral s svojim zares lepim petjem. Po predstavi se je pa razvila prisrčna domača zabava.

Čestitamo podružnici št. 25 nad lepim uspehom in narod je hvaležen za duševni užitek na sinočnjem večeru!

Letali so sklatili

Washington, D. C. — Včeraj so letali sklatili enajst letal, sedem italijanskih in štiri nemške, ki so poskusili doseči London.

Večer so čez dan poskušali letati v Italijani priti do Londona, toda vselej so bili zavrnjeni. Zvečer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

Večer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

Večer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

Večer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

Večer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

Večer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

Večer so se pa zopet vrnili bombardirali po južnem obreju v Londonu in Valeški. Iz 150 nemških letal, jih je sa nekaj doseglo londonska območja, kjer so pa napravili malo škode. Večjo škodo je utrpelo mesto Birmingham.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 276 Mon., Nov. 25, 1940

Dardanele

Za Nemčijo so Dardanele edina pot do Male Azije in do bogatih oljnih polj v Mezopotamiji. Za Rusijo so pa edini izhod iz Črnega morja do velikih oceanov. Dardanele so last Turčije in obe državi, Nemčija in Rusija, sta začeli zdaj pritiskati na Turško, da jima odstopi to važno morsko ožino.

To ni prvič, da se polaga toliko važnosti na Dardanele. Ta morska ožina, ki je nekako 170 milj dolga, je videla velike bitke vse od časa, ko so Grki pred 30 stoletji oblegali Trojo.

Prva veriga te morske ožine je Bospor, 20 milj dolga ožina, ki meri v največji širini manj kot tri milje in v najožji komaj 800 jardov. Tukaj je prehod iz Črnega v Marmarsko morje. Tukaj preko je peljal Aleksander Veliki svojo vojsko v Azijo in tukaj so šle skozi beneške galeje, ki so hodile po bogastva na Vzhod.

Na obeh straneh Bospora so nizki griči, s kakim starinskim gradom tu in tam in ki pričajo, da so že v davnih časih stale tukaj na straži armade, ki so branile to morsko ožino.

Na zahodni strani je pristanišče Zlati Rog, kjer leži turško mesto Istanbul, ali prej imenovani Carigrad, in se prej imenovan Konstantinopol, ki je bilo nekoč glavno mesto bizantinskega cesarstva in pozneje glavno mesto Turčije, dokler se ni turška vlada leta 1923 preselila v Ankaru.

Dalje v verigi Dardanel je Marmarsko morje, ki je pol manjše kot jezero Erie. Na zahodni strani so pa Dardanele same, ki so 42 milj dolge. Kraj ima dva imena: Helespont in Dardanele.

Dardanele so postale važne za časa trojanske vojne in pa ob prehodu čet Aleksandra Velikega in perzijskega kralja Kserksa. Krištof Kolumb se je podal na morje z namenom, da poišče pot do bogatega Vzhoda samo zato, ker so Turki vladali nad Dardanelami. Znana krimska vojna se je bojevala samo zato, da bi Dardanele ne prešle v ruske roke.

V prvi svetovni vojni leta 1915 so poslali zavezniški brodogojci v Dardanele, da bi odrezali Turčijo od Nemčije in da bi pomagali Rusiji. Izkrkali so svoje čete na več krajih. Toda padlo je 36,000 vojakov, ne da bi mogli zavzeti Dardanele, kar je bil velik moralni udarec za zavezniške.

Po svetovni vojni so zavezniški prezrli zahtevo Rusije do Dardanel in so jih pustili v rokah Turčije. Toda zavezniški so zahtevali, da ostanejo Dardanele neutrjene vse do leta 1936, ko je dobila Turčija dovoljenje, da sme Dardanele utrditi. To je bilo v času, ko je začel Hitler trgati versajsko pogodbo.

Ko je začela Turčija utrjevati Dardanele, se je začel boj med svetovnimi orožarnami, kdo bo dobil naročila. Za delo so se pulile sledeče tovarne: nemška Kruppova, francoska Schneider-Creusot in angleška Vickers-Armstrong. Kurupova tovarna je izgubila in trdnjavska dela so se začela vršiti pod angleškim in francoskim vodstvom in končno samo pod angleškim.

Toda za vsem tem pa ni boj za Dardanele med diplomati nikoli ponehal. Angleška diplomacija je bila na vso moč naklonjena Turčiji, da bi tako pokazala razliko z nemškim diktatorstvom, ki so ga izvajali Nemci nad Turčijo kot svojo zaveznico v prvi svetovni vojni. Toda Turška ne mara spora z Rusijo in bolj ko se zblizujeta Stalin in Hitler, toliko bolj je v nevarnosti zveza med Turško in Anglijo. Hitler je imel v Turčiji svojega najposposnejšega diplomata von Papena, ki je izvedel padec Avstrije v nemške roke. Ko je bil oni dan v Berlinu ruski premier Molotov, je bil poklican domov tudi von Papen, da je bil navzoč pri razgovorih med Hitlerjem in Molotovom. To je znamenje, da igra v načrtih, ki jih imata Rusija in Nemčija, Turška zelo važno vlogo.

Toda v teh nekaj letih je imela Turška dovolj prilike, da je oborožila in utrdila Dardanele. Postavila je svojo armado na dveh frontah: v Kavkazu proti Rusiji in na meji proti Bolgariji v evropski Turčiji. Že več mesecev križari turško bojno brodogojstvo v ustju Bospora in v Črnem morju.

Vse vzdolž Bospora in Dardanel je postavila Turčija nove topove. Kdor se pelje podnevi ob obrežju Bospora ali Dardanel, bo videl prazno in pusto obrežje, razjedeno od morskih valov. Toda pod to nedolžno površino so pa skriti v zemlji topovi, ki so bili v prvi svetovni vojni kos celo močnejši angleški mornarici leta 1915. Ponoči se pa to zapuščeno obrežje spremeni in oživi. Iz tal se zaženejo čez vodno površino, čez bližnjo pokrajino in gori pod zvezdnato nebo prameni močnih žarkometov, ki patrolirajo in iščejo morebitnega sovražnika. Kadar bodo ti žarkometi zaznali kaj sumiljvega, se bodo nenadoma odprle zdaj nevidne odprtine in oglasili se bodo najmodernejši topovi, ki bodo dali dosti opravka sovražniku, predno bo mogel prekoračiti to morsko ožino.

V teh krajih se bo zdaj igrala velika drama, ki bo odločila usodo Dardanel in usodo Turčije, te napredne republike, katero je sezidal Kemal paša v moderno državo. Tukaj sem vodijo že od nekdaj sanje nemškega imperija, pa tudi sanje Rusije. Dozdaj so bile to le sanje, zdaj pa vse kaže, da se bodo začele sanje uresničevati, ker združila sta se tekmečar v eno silo, Hitler in Stalin bosta šla skupaj nad Dardanele. Hitler je zagrozil, da mora biti do spomladi v Siriji in v Sirijo vodi pot samo preko Dardanel.

BESEDA IZ NARODA

To in ono iz Barbertona

Precej časa že nameravam malo popisati kako in kaj se imamo v Barbertonu in okolici. Dela se precej dobro in skoro ga ni rojaka med nami, ki bi bil nezaposlen. Društva in organizacije lepo napredujejo in skoro je ni sobote in nedelje, da bi ne bilo kakšne prireditve v naši naselbini.

Tudi naša podružnica št. 1 SMZ je imela plesno veselico v soboto 2. novembra. Čisti preostanek od te prireditve bo porabljen za novo zastavo. Preostanek je skoro cel stotak in če človek malo premisli, je to res lepa vsota v teh časih, posebno za našo naselbino, ko so prireditve tako pogoste.

Na tej prireditvi so bile oddane tudi tri nagrade. Prva nagrada je bil radio, katerega je dobila Mrs. George Žagar iz 15. ceste, druga nagrada je bil "Hoover Sweeper," tega je dobil Edward Ceglar, član naše podružnice, ki živi na East South cesti v Akronu. Tretja nagrada pa je bila v gotovini in sicer \$5, katere je dobila soproga podpredsednika podružnice št. 1, Mrs. Frank Dechman. Ob tej priliki se želimo zahvaliti vsem, ki ste kaj pripomogli, da smo imeli tako lep uspeh.

Politika tukaj, kakor gotovo tudi povsod drugod, se je pomirila, odkar je bil ponovno izvoljen predsednik Roosevelt. V tukajšnjih okrajnih volitvah so ponovno zavzeli demokratje skoro vse urade. Tako, da smo si delavci za bodoče zagotovili vladno, ki simpatizira z delavcem.

Tudi med Slovenci v Barbertonu je zavrela tista kri svobode, katere se pretaka po žilah vseh zavednih državljanov. Sklicana je bila seja Amerikanskega slovenskega državlanskega kluba dne 20. oktobra. Na tej seji je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Vincent H. Lauter, podpredsednik Frank Arko, tajnik Anton Okolish, blagajnik Frank Smrdel, zapisnikar Anthony Šabec. Na tej seji je bilo tudi sklenjeno, da se vrši politični šod 3. novembra, to je bilo v nedeljo pred volitvami.

Odbor je razmotrival glede dobrega govornika za omenjeni večer. Takoj je bilo sklenjeno, da se naprosi našega slovenskega sodnika Frank J. Lausche iz Clevelanda, da pride v Barberton. Sobrat Okolish je bil takoj pripravljen, da se odpelje v Cleveland in da bo poizvedel, če bi bilo mogoče sodniku priti v Barberton omenjeni večer. Posrečilo se nam je in po nekaj dneh smo dobili pismo od Mr. Debeveca, ki nam piše, da bo prišel na naš šod kot glavni govornik sodnik Frank Lausche.

Obljubljeno — storjeno. Sodnik Lausche je res prišel v dvorano, katere je bila napolnjena naših rojakov. Predstavil ga je navzočim naš domači zdravnik, dr. J. J. Folin, njegov nekdanji sošolec. Nato pa je nastopil kot govornik sodnik Lausche, ki je govoril slovensko. Smeh in plaskanje je pokazalo, da so barbertonski rojaki z veseljem in navdušenjem sprejeli govornikove besede. Govor sodnika Lauschea je bil vsem Barbertončanom zelo všeč, rojaki, ki se niso udeležili tega shoda, pravijo, da jim je sedaj žal. Težko ga pričakujemo in upamo, da se kaj kmalu zopet oglasi med nami.

Ponovno izrekamo iskreno zahvalo sodniku Lauschetu, ki se je odzval našemu vabilu in Clevelandčanom pa pravimo: "Ponosni ste lahko, ker imate v svoji sredi človeka, ki tudi v svoji visoki službi ni pozabil svoje materinega jezika. Želimo mu mnogo uspeha v njegovem

poklicu in Barbertončani bomo z veseljem zasledovali njegov napredek v bodočnosti." Zahvaljujemo pa se tudi Mr. James Debevcu, ki je poskrbel, da smo Barbertončani dobili tako izvrstnega govornika na pomembni dan. Pozdrav, Vincent H. Lauter.

Podmornica v napadu

V oddelku za posadko je le nekaj zlozljivih postelj, miza in stoli. Miza čestokrat nadomešča posteljo, kajti kdor nima posla, mora ležati, da porabi čim manj zraka. Nadaljna ozka soba ima ponosen napis: soba za častnike. Na levi strani so zopet pipe in ventili, na desni pa je nekaj zlozljivih postelj. Dve, tri postelje so vedno pokrite z mapami in zemljevidi. Tudi oficirji žive po načelu "tople postelje," kar pomeni, da tisti, ki koga zamenja v službi, leže na toplo posteljo. To je tovariško.

Se zelo važnega dela podmornice vam nisem opisal: to je oddelek za torpeda. Tu leže 4 torpeda v ceveh, katerih zadnji deli imajo komplicirane priprave za streljanje.

Celokupna notranjost podmornice je tako komplicirana, da mora postati tudi mornar na podmornici stroj. Vsak član posadke pozna vse tajnosti podmornice, kajti to so izbrani ljudje.

Poročnik, tretji oficir in neki mornar so menda že stotič pregledali torpeda in cevi, kajti rabili jih bodo vsak trenutek. Velika nesreča bi bila, če bi torpedo zgrešil svoj cilj. En sam torpedo stane 2000 funtov in tudi sovražnik bi podmornico odkril. Vse je v redu.

"Cevi in torpeda so v redu, gospod kapitan!"

"Hvala! številka ena!" Kapitan je pogledal na svojo uro.

"Da! Nekaj se čuje na hidrofon!"

"Dvignite počasi podmornico na globino 70 stopinj!" Motorji so zarenčali, dolg, črn kazalec za merjenje globine se je vidoma pomikal nazaj. S skrbjo so ga mornarji gledali, toda brez strahu. Imeli so eno samo skrb; izognili so se morali usodni napaki, da se namreč sunkoma ne dvignejo na površino.

"Trideset stopinj!" Periskop gor! "Že se je približal periskop in odprtina za gledanje je bila na desnem očesu. Sivozele-na morska voda je postajala vedno svetlejša.

"Stoj!" Vodene kapljice so se razredčile in kapitan je že gledal površino morja. Samo 20 cm je bil periskop nad površino in podmornica je plula tako počasi, da je bila brazda na morju neopazna. Samo nekaj sekund in padlo je, povelje: "Spustite periskop!"

Odmaknil se je od periskopa in izdal nešteto povelj: "V desno za 40 stopinj! Desni motor z vso silo, levi počasi! Pripravite torpeda! Vse se je v hipu izvršilo.

"Križarka v spremstvu rušilcev. Nahajamo se v 20" oglu z ozirom na njeno desno stran. Oddaljeni smo 6000 stopinj. Dajte podmornici brzino 18 vozlov!"

Ponovno je prišel k periskopu in vse oči posadke so bile uprte vanj. V očeh se mu je začrtala slika, ki jo je gledal dve sekundi. Rad bi še gledal, toda podmornica hiti in brazda bi se poznala. Brzina pa mora biti, zlasti pa brzina v odločnosti.

"Ustavite oba motorja! Menjajte smer! Globina 30 stopinj!" Popolen molk, le motorji lajajo vedno počasneje. . . . Podmornica skoraj stoji.

"Dvignite počasi periskop!"

Kapitan bulji v periskop. Posadka ga nemo gleda — odigrava se drama . . .

"Ustavite periskop!" — le malo je gledal.

"Spustite!" Velika bronasta cev je skoraj padla. Njen tanki rob je bil na površini le hip in dovolj!

"Poglejte k cevem!" Še nekaj nemih pogledov, še malo razmišljanja. V duhu je že štel sekunde: če vzdigne periskop prekasno, je za vedno izgubljen prilika; če se prenaagli, bo morda opažen in izgubljen. Odločil se je:

"Počasi dvignite periskop!" Roke je vtaknil v žep, da ga skušnjava me zmoti in ne dvigne preveč.

"Dovolj! Doli periskop!" Samo hipec je gledal in dovolj je videl: kapitanski most sovražne križarke točno v središču periskopa!

"Zažgi!" Povelje je odjeknilo po vsej podmornici, ki se je stresla, ko je prvi torpedo izletel, natanko žvižgajoč. Takoj za njem je izletel še drugi . . .

"Spustite periskop! Oba motorja s polno brzino! Še nižje v desno!" Podmornica je dvignila rep in globoko potonila. Silna eksplozija: prvi torpedo je udaril v cilj. Nekaj članov posadke je pokazalo zobe, eden pa se je celo nasmejal . . . Čeprav so bili globoko pod vodo, so slišali nad seboj rušilčev propeler. Hotel jih je ujeti, pa so ušli. Toda rušilec ima globinske bombe. Takrat pa se je podmornica nagnila v stran zaradi silne eksplozije.

Elektrika je ugasnila, varovalke so zgorele. Podvodne bombe so bile že blizu. Z žepnimi lučmi so stekli mornarji k aparatom. Druga, tretja bomba, toda ta je že dalje. Kazalci kažejo 100 stopinj globine.

"150 stopinj! 200 stopinj ji dajte!" Kapitan govori mirno, kakor da je na manevrih v domačih vodah . . . "Številka ena! Poglejte kakšno škodo so nam napravili!" Podmornica je bila 200 stopinj globoko.

"Voda vdira v podmornico na nekaterih mestih, a ni nevarnost!" "Dobro!" Toda nova eksplozija v bližini je pokazala, da rušilci iščejo. "Položaj je resen — poslušajmo se prevare!"

200 stopinj nad podmornico so rušilci opazili na površini zračne mehurčke, ki so prihajali iz podmornice. Čakali so in gledali! Takrat se je na površini pojavil še bencin iz rezervnega tanka št. 6 in je napravil masten madež, ki se je stalno širil.

Radjske postaje na rušilcih so javljale na vse strani novico . . . Rušilci so odpuli.

V globini pa se je podmornica oddaljevala od kraja napada in se je namestila na morskem dnu, da si odpomore. Pred mrakom se ne sme pojaviti na površini, da bi znova napolnila akumulatorje in sporočila svetu po radio-telegrafu, da je potopila križrko. Mornarji so legali k počitku 200 stopinj pod morsk gladino. (U.)

Najmlajši kralj na svetu

Švicarski časnikar Walter Bosshard je pred nedavnim objavil iz svojega potovanja po Iraku dopis, v katerem pravi med drugim: V razkošni vili, nekoliko vstran od bučnega in pravega glavnega mesta se pripravlja mladi kralj Fejsal II. za važno nalogo, ki ga čaka. On je tretji vladar na prestolu nove kraljevine Irak. Izhaja iz stare arabske družine, ki sega neprekinjeno do Mohameda, ustanovitelja Islama, nazaj.

Kot šerifi Meke, svetega mesta muslimanov, uživajo člani te hiše velik ugled v arabskem svetu. Za časa prejšnje svetovne vojne so dvignili Arabci vstajo pod vodstvom poglavarja Husei-

na in njegovih sinov Abdulaha in Fejsala. Husein je takrat hotel ustanoviti veliko arabsko državo, ki bi obsegala vse kraje med Perzijskim zalivom in Sredozemskim morjem, od nove Turčije do Sueškega prekopa. Ta smeli načrt je zaradi zunanjih in notranjih okoliščin propadel. Angleži so zasedli Palestino in Mezopotamijo, Francozi so šli v Sirijo, Arabci v Arabski puščavi so se zbrali okrog Ibn Sauda, tako da je kralj Husein s svojimi pristaši moral zapustiti sveti mesti Meko in Medino.

Medtem so arabski nacionalisti proglasili leta 1920. njegova sinova Abdulaha in Fejsala za kralja Iraka in Sirije. Prestola nobeden ni mogel zasedeti, ker so Francozi zasedli Damask. Fejsal je moral pobegniti, Abdulah, za katerega so govorili, da je bil zapleten v neki atentat na angleško posadko v Mosulu, je padel v nemilost pri Angležih. Kljub tem neuspehom je ostal vpliv arabskih nacionalistov močan. Da bi jih pomirili, so predlagali Angleži Fejsala za emira v Iraku. L. 1921, je Fejsal res sprejel vladarsko čast. Ljudstvo ga je navdušeno sprejelo.

Razna domača nomadska plemena so delala Fejsalu mnogo težav. Moral se je večkrat boriti z njimi. Državniška modrost in pogumnost sta mu ustvarila velik ugled doma in v svetu. Zato je njegova smrt l. 1933. v Bernu povzročila veliko žalost ne samo med prijatelji, ampak tudi med bivšimi sovražniki.

Fejsalu je sledil njegov sin Gazi, star šele 21 let, ki je imel pač mnogo prijateljev med arabskimi nacionalisti, manjkalo pa mu je očetovo bogato izkustvo. Vodstvo države je prešlo v roke ministrov, politikov, ki so se izživljali v medsebojnih političnih borbah. Posledica tega je bila vstaja nomadskih plemen, ki so se čutila zapostavljena. Še težje posledice je imelo to nezadovoljstvo med Beduini, ki so se uprli. Na čelu enega dela vojske je korakal tedaj general Bakir Sidki proti glavnemu mestu in zahteval odstop predsednika vlade. Pri posredovanju je bil ubit vojni minister. Kralj je moral sprejeti pogoje upornikov. Prišlo je do blage vojaške diktature po vzgledu Ataturkove Turčije. Državna oblast se je vse bolj izmikala iz kraljevih rok, ki je bil le še nekak zunanji predstavnik države. Bil je strasten avtomobilist. To svojo strast je plačal z življenjem v neki avtomobilski nesreči. Prestol je zapustil svojemu štiriletnemu edincu Fejsalu II.

Kraljevsko oblast so prevzeli regenti, mladega kralja pa vzgajajo za novega vladarja Iraka. Arabski nacionalisti pravijo, da vidijo v njem vladarja velike bodoče države, ki bo uresničil načrte svojega deda Huseina in bo združil danes sprte in razpršene Arabce.

Umetna svila iz kave

Poglavitna skrb Braziljan-cev je, kaj naj store z množinami kave, ki so jo pridelali. Na vse strani jo sicer izvažajo, kave pa je še vedno mnogo. Pa se je našel odlični izhod iz zagate. Zdaj izdelujejo iz kave umetno svilo. Nogavice, perilo, robce, bluze, kravate, vse iz kave. Umetno svilo, ki jo v Evropi delajo iz lesa, je mnogo lažje dobiti iz drugih snovi, ki imajo v sebi celulozo, to drago sirovino.

Med te snovi spadajo v prvi vrsti dateljnovе koščice in kavina zrna. Kavino zrno vsebuje celulozo v zelo čisti obliki. Pri dobivanju umetne svile iz kavnih žrn je torej preprostejše in cenejše, pa tudi hitrejše kakor dolgo in drago pridobivanje iz lesa. Za Brazilijo so se s tem odprle neskončne možnosti. Kmalu bo ta dežela največja izdelovalateljica zelo cene in umetne svile.

Značilnost abesinskega kava je tudi v tem, da se mora pisavi narediti za vsako besedo podpičje.

IZ PRIMORJA

—Osek na Vipavskem. (S ugodnega moža.) V soboto okt. dopoldne smo v veliki številu spremili k zadnjemu čitku spoštovanega fararona tona Košuta, p. d. Palacij Vitovelj. Dočakal je lep rož 77 let. Pred dnevi zadelo kapa, ko je sedel pred hišo. V omotici je in se težko rani na rebrih, gel je in ni več vstal. Po brem tednu bolezn je izdal svojo plemenito dušo. Imel prav slovesen pogreb, ki je vodil črniški dekan magistr. Rajnki je bil izredno ven mož, ki je užival v vseli veliki veliki ugled. Bil je vrsto let naš župan in predsednik nekdanje Posoj. — Poroka. Poročil se je denič Alojzij Remec, p. d. lovščev, z Vladislavo Marzane kmečke hiše na P. nad Vipavo. Poročil ju je ninski župnik g. Janko Marjinec svetišču v skem Logu.

Če verjamate al' pa ne

POGODBA.

(Nadaljevanje)

Vsa zadeva se je zdela že preneurna. Tako je obenem s pipo tudi ženin mislil si je tedaj vojno. Nekega dne, ko sta oba brez besede sedela skupaj hinji, je Liše nenadoma šel v sobo in se kmalu zopet vrnul. Z njim je bil zvezan z ženino orodjem. Zena je debelo gledala pe pa ni rekel nobene ampak zanetil na ognjišču položil nadenj ponev in pražiti kavo. Kot lisica, ha kuretno, je vdihavala kavo prijeten vonj pražene Liše se je pripravil, da mleko; tedaj je zaklical:

"Kaj pa delaš?" "Kavo bom napravil." "Za koga?" "I, zase; saj ti je ne smi ti."

"Ti tudi ne!" "Oho, zakaj pa ne? pratiki je samo kajenje prepovedano."

Oba sta umolknila. V vrtel kavni mlinček in je vrtel drugo ponev; kmalu la skodelica na mizi in ure se je v skodelici že kavaljeva kava. Liše je kal z veliko slastjo. Liše je gledala za vsako žlico, ginila pod njegovimi brki izovala z jezikom ustnica kavalja z nosnicami sladke kot riba zrak, če jo vrže de.

Čez nekaj časa je v Liše:

"Ali bi tudi ti rada delico?" "O Bog obvari," je žena, "studi se mi ta ba!"

Liše je srkal še bolj in mlaskal z jezikom. Liše je komaj še premagoval zapeljivo je vplival vonj. Tedaj je nenadoma la in hitela v sobo. Hitler zopet vrnila s pipo in to mošnjikom. Natlačila je jo prižgala in začela puhati lake dima kot kak Turek. Liše je začel pa Liše sopski na suhem; skušal je vloviti sem vsak oblaček dima. se je pritajeno muzal. Po kratkem je vprašal zika:

(Dalje prihodnjič)

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

ljubo mi je bilo, da se ni bil. Res namreč v prvem trenutku nisem vedel, kaj bi mu povedal, da njegova radovednost, pravišnja. Resnico sem mu povedal, da sem ga razdražil, če mi povedal, da grozi izsekom nevarnost, in s svojo nevarnostjo bi mi kvečjemu škodoval.

Spati pa nisem mogel, razmišljal sem. Moje sem zvedel. Meni je smrt in izseljenci so bili nevarnosti. Za sebe se nisem bal. Ako poznaš nevarnost, ni nevarna, vsaj za pogumne ljudi.

III. **Senor alcalde.** Lobos je bil za nami. Tudi San Miguel de Horcastias je bil za nami. Jezdili in vozili smo se proti Uresu, glavnemu mestu istoimenske politične oblasti.

Jezdili in vozili —? Da! Nihče namreč ni potoval peš. Naš haciendero, senor Timoteo Pruchillo, nam je poslal naproti četo Indijancev z jezdnimi konji in dvoprepelnimi vozovi. Ko smo se izkrcali v Lobosu, so že čakali na nas. Za potovanje izseljencev in za vse, kar je bilo z njimi v zvezi, je bilo tako dobro poskrbljeno, da je šlo res vse gladko in da so segale priprave druga v drugo kakor kolesje v uri.

Prevoz in prenos je bil seveda kraju primeren. Za ženske in za otroke nam je poslal haciendero vozove, nerodna, okorna vozila, podobna tistim, ki so svojčas prevažala izseljence po severoameriških prerijah. Na vozove so povrh še naložili revno prtljago naših ljudi in opremo, ki jo je po naročilu haciendera v Lobosu kupil vodja izseljeniške karavane. Jezdni konji, pa za kratko pot iz Lobosa v Ures so že še veljali.

Vodja karavane je bil star, izkušen vaquero, molčec, mrk človek, z nikomer ni govoril, za nikogar se ni brigal, kvečjemu za mormona se je zmenil. Jezdila sta na čelu naše karavane. Pridružil sem se Herkulu ter se na videz nisem brigal za ničesar. Skrivaj pa sem prežal na vse, na vsako malenkost, posebej še na mormona.

Herkul je bil zelo dober jezdec. Saj je prišel iz cirkusa, mnogo se je bavil s konji, tudi nastopal je že kot umetni jahcač.

Zato pa se mi je tudi kaj rad posmehoval, ker sem sklonjen in z upognjenim hrbtom visel na konju ko vreča, po navadi izkušenih prerijskih lovcev, ki s tako držo konju razbremenijo hrbet. Če pogledaš takega jezdeca, se ti zdi, da je zaspal s konjem vred. V resnici pa oba napenjata oči in ušesa in oživita v hipu, če se pojavi sovražnik ali če le samo zapazita kaj nenavadnega.

Kregal se je, karal, me učil, mi kazal in se mučil z menoj. Ko pa vsi njegovi opomini niso nič zalegli, je jezno zagodrnjal: "Nesrečni človek! Vsaka beseda je pri vas bob v steno! Mučim se in se trudim, ampak povem vam, vse življenje ne bode dober jezdec! Čepite na konju ko opica na klopi! Res kar sram me je!"

Vljudnosti od takega atleta pač nisem pričakoval. Pa sem le predobro opazil, da v občevanju z menoj ni več tako odvrten ko prvi dan. Včasih sem ga zalotil, da me gleda prijazno, skoraj mehko. Pa brž je povsili oči, kot bi ga bilo sram, da se je le samo za hip spozabil.

Sobar Weller je ostal na ladji, ker je bil sprejet v službo tudi za nazaj. Prepričan pa sem bil, da se je kmalu po našem izhodu izmuznil in po ovinkih hitel za nami. Slutil sem, da se bova še srečala.

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

Ste kaj zvedeli?" "Nikoli posebnega," sem dejal. "Saj sem si mislil! Saj sem vedel, da ne bo nič! Smejati bi se morali!"

1940	NOV.	1940
So	Mo	Do
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

30.—Podružnica št. 8 SMZ priredi prvo plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

30.—Vantage Racquet Club priredi ples v Twilight dvorani. Trebarjev orkester.

30.—Društvo Ložka Dolina (Lož Valley) priredi veliko plesno zabavo v SND na St. Clair Ave. Godba Johnny Pecora.

30.—Društvo Ambassadors, št. 62 SDZ prireja ples v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

DECEMBER

7.—Gay Knights Club, ples v Twilight dvorani.

7.—Društvo Blejsko jezero št. 27 SDZ priredi ples v SDD na Waterloo Rd.

14.—Sharpey's Club, ples v Twilight dvorani.

15.—Društvo Brooklyn št. 135 SNPJ praznuje 30 letnico obstanka z banketom v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

22.—Božičnica mladinskega pevskega zbora Škrjančki v Društvenem domu na Recher Ave.

28.—Društvo Srca Jezusovega SDZ, ples v Twilight dvorani.

31.—Slov. dom na Holmes Ave., priredi skupno z delniškimi društvi plesno zabavo.

31.—Društvo sv. Štefana št. 224 KSKJ priredi Silvestrov večer v dvorani sv. Nikolaja na Superior Ave, in 36. cesti.

31.—Praznovanje novega leta v SND, Maple Heights.

— 1941 —
JANUARIJ

4.—Sportman's Dance v Twilight Ballroom, 6025 St. Clair Ave.

4.—Frances Rupert Cadets št. 14 SZZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Recher Ave.

11.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave.

11.—Društvo Zumberak HBZ ples v Twilight dvorani.

12.—Skupna prireditev vseh podružnic Slov. moške zveze v SND na St. Clair Ave.

18.—Jolly Jesters Club, ples v Twilight dvorani.

18.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ plesna veselica v SND.

25.—Amigos Club, ples v Twilight dvorani.

25.—Pevski zbor Adria ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

26.—St. Vitus Holy Name Juniors, Minstrel Show v šolski dvorani.

26.—St. Christine's Cadets prireditev v šolski dvorani sv. Kristine.

FEBRUAR

1.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ plesna veselica v SND.

9.—Slovenska narodna čitalnica prireditev v SND.

4. in 5.—St. Vitus Holy Name Juniors, Minstrel Show v šolski dvorani.

22.—Skupna društva fare sv. Vida priredi plesno veselico v SND.

MARCH

2.—Slovenski basist John Lube priredi koncert v SND na St. Clair Ave.

APRIL

26.—Jolly Fishermen's Club, ples v Twilight dvorani.

Tudi živali se dvo-bojujejo

Da se jeleni bojujejo s svojimi vrstniki, v času, ko se "ženi-jo," je pojav prirode, ki so ga prirodopisci že večkrat opisali. A takšnih dvobojev na življenje in smrt je tudi sicer dosti med živalstvom.

Neki ameriški prirodoslovec pripoveduje več žaloiger iz proste prirode. V koloniji Kenia je bil priča enemu od najbolj čudnih bojev te vrste. Velikanski krokodil je zasadil svoje zobe v zadnji nogi nosoroga in ga potegnil s seboj v globino vode. Dvoboj je bil strašen in mogočni vodni stebri so sikali kvišku, a polagoma so bili napori nosoroga zmeraj slabotnejši. Krokodil ga je potegnil podse in slednjič je izginilo mogočno truplo.

Nihče si ne bi mislil, da bi bila antilopa enakovredni nasprotnik leva. Vendar živi neka vrsta antilop, ki utegne biti s svojim, bajonetu sličnim rogom levu jako nevarna. Lačni lev je nekoč napadel vodnika teh "sabljaških antilop," ki so si v luži gasili žej.

Štirikrat je planil lev na svoj plen, a vselej ga je antilopa s svojim rogom prestregla, dokler se mu slednjič rog ni zasadil v trebuh, in sta se obe živali prevahili na tla. Toda sabljaška antilopa se ni mogla veseliti svoje zmage, zakaj pri tem, ko si je obupno prizadevala, da bi potegnila rog iz levega trupa, si je zlomila vrat.

Hud boj je bil tudi ta, ki ga je neki prirodopisec opazoval v

Braziliji med kačo booo constritor in jaguarjem. Čeprav se je kača-velikanka povsem ovila krog jaguarja, je ta s svojimi čekanji vendarle tako razmesaril kačo, da je morala popustiti in se je jaguarju posrečilo uiti. Take žaloigre se ponavljajo tudi med živalstvom nižje vrste.

Neki slavni prirodopisec pravi, da je bil najhujši boj, kar jih je sploh videl v živalstvu, boj med pajkom in kobilico. Pajek je skušal več ko uro dolgo ujeti kobilico v svojo mrežo, a kobilci se je spet in spet posrečilo izmakniti se pajku, dokler slednjič pajek ni odnehal in je kobilica vsa izmučena zlezla na tla.

Zakasnela pošta

L. 1896. se je v Tihem oceanu potopila angleška jadralnica "Kent" z vso posadko. Nihče ni takrat vedel, kako se je nesreča zgodila, jadralnice ni bilo v namembno pristanišče in se nikdar več ni pojavila na morju. Pred kratkim pa je neki ribič z otoka Kratopu (v skupini Samoa-otočja) našel na obrežju steklenico, v kateri je bilo zapečateno zadnje poročilo neke ladje, ki se je potopila. Steklenico je izročil oblastem, ki so jo poslale v Anglijo, tam pa so jo odprli in našli, da je v steklenici poročilo kapitana o potapljanju zgoraj omenjene jadralnice in obenem tudi njegov testament. Ker kapitan ni imel nobenih sorodnikov, je v tem testamentu, ki je prišel na dan šele po 43 letih, vse svoje premoženje zapustil sinu nekega tovariša, ki je bil takrat še v mornariški šoli. Njegovo premoženje takrat ni bilo veliko, v teh letih pa je z obrestmi naraslo na 30.000 funtov. Oblastem je po dolgem iskanju posrečilo najti pravega dediča. Takratni učenec pomorske šole je danes že star mož, ki se je že umaknil z morja in uživa skromno rento. Toda tudi on se ni maral polastiti bogastva, ki mu je tako nepričakovano padlo v naročje, ampak je vse to premoženje iz tega testamenta zapustil domu za stare pomorščake.

Ne more ustaviti solz

Vdova Charlotte Kreutzbaum je imela edinega sina, strastnega hribolazca, ki je bil po njenih lastnih besedah več v hribih in sploh v naravi kakor pa doma.

Ko se je sin nekoč zopet odpravil v gore in je plezal po nevarnih snežnih strminah, je našel strahovito nevihto. Mati je po radiu zvedela, da se je pri tej priliki zgubila vsaka sled z njenim sinom. Sedem dni je prebival v žalosti in joku. Popolnoma nepričakovano pa se je sin nenadoma vrnil in stopil pred njo. Ko je v gorah divjala nevihta, se mu je namreč posrečilo prilezati do postajališča žične železnice, tam je počakal, dokler ni nevihta ponehala.

Preobrat iz nesreče v srečo je bil prenegel. Charlotte Kreutzbaum je zajokala od sreče; od takrat pa ne more več prav zaustaviti solz. Pri najmanjšem vznemirjenju, srečnem ali nesrečnem, se ji začno oči solziti, ona pa ne more ustaviti solz.

IZ DOMOVINE

Ponovno povišanje plače. Mizarska tvrdka Erman & Arhar v St. Vidu nad Ljubljano, ki prednjači med odnotnimi mizarji, je v letošnjem letu te dni že drugič ugodila upravičenim željam svojih delavcev in jim ponovno povišala mezde za 10%. S tem poviškom so prišli strokovno usposobljeni začetniki na 4 din na uro, starejši pa na 7 din plače na uro. Delavci tvrdke Erman & Arhar so za to plemenito gesto podjetju hvaležni.

Starček pod vlakom. V bližini Dravograda se je zgodila huda nesreča. 82 letni preu-
žitar Jakob Janez, doma iz Bukovske vasi, je hotel v temi prekorčiti železniški tir, ki ni bil zavarovan. Pa ga je zgrabila lokomotiva osebnega vlaka iz Maribora. Vlekla ga je 20 m s seboj in ga odvrгла. Bil je takoj mrtev.

—Drugi belokranjski praznik lepo uspel. Drugi belokranjski praznik v Metliki je zelo lepo uspel. Ljudje so prišli z vseh strani in se jih je popoldne zbralo na slavnostnem prostoru na tisoče. Belokranjski praznik so otvorili Črnomeljci, ki so nam pokazali zelenega Jurija in kolo-most. Sledile so jim skupine Adlešiči, Bojanci, Dragatuš, Predgrad, Preloka, Stari trg in Vinica. Vse skupine, v katerih prevladujejo svatovska kola, so izvrstno izpolnile svojo nalogo. Posamezni plesi, ki jih spremljajo sodelujoči s petjem ali s svojo domačo godbo, so izredno zanimivi. Starotražani so zapeli istrskim podobne pesmi. Vrhunec sporeda je bil nastop Metličanov. Bil je tako odličen, da so bili sodelujoči deležni vse pohvale občinstva. S tem je bil drugi belokranjski praznik zaključen. Občinstvo je hitelo na veselico in zasedlo obširne prostore. Zaigrale so godbe. Pleši, ki smo jih videli, so tako lepi in svojstveni, da bi se jih morali tudi drugod po Sloveniji učiti. Ti plesi zahtevajo gibčnost, vztrajnost in lepo držo telesa.

—Požar v Mostah pri Žirovnici. Nedavno popoldne je začelo goreti gospodarsko poslopje gosposnice Ivane Nočeve v Mostah pri Žirovnici. Požar se je kmalu razširil tudi na njevo hišo. Na pomoč so prihiteli vo-jaki in gasilci iz raznih krajev in ogenj omejili. Posebno vo-jaštvo si je mnogo prizadevalo, da se ogenj ni razširil na okoliške hiše. Doslej še ni bilo mo-
goče dognati, kako je ogenj nastal.

—Bombaža bi lahko pridelali doma dovolj. Strokovnjaki predlagajo, naj bi pri nas z vsemi sredstvi pospeševali gojitev bombaža, ki je tako neogibno potrebna sirovina naši tkaninski industriji. Prav zaradi pomanjkanja bombaža tkaninska industrija zdaj omejuje obrate. Gojitev bombaža pri nas je zadnja leta zelo malo napredovala, saj je bilo l. 1921. 1500 ha površine zasajeno z bombažem, lani pa okrog 6000 ha. Naša sosedna Bolgarija je imela v istih letih takele številke: 4000 ha nasproti 60.000 ha danes. Grčija ima danes okrog 80.000 ha zasajeno z bombažem, Rumunija pa okrog 2.500.000 ha. Po računih stro-
la v žalesti in joku. Popolnoma nepričakovano pa se je sin nenadoma vrnil in stopil pred njo. Ko je v gorah divjala nevihta, se mu je namreč posrečilo prilezati do postajališča žične železnice, tam je počakal, dokler ni nevihta ponehala.

Preobrat iz nesreče v srečo je bil prenegel. Charlotte Kreutzbaum je zajokala od sreče; od takrat pa ne more več prav zaustaviti solz. Pri najmanjšem vznemirjenju, srečnem ali nesrečnem, se ji začno oči solziti, ona pa ne more ustaviti solz.

MALI OGLASI

Drva naprodaj

Drva za podkurit, že nasekana, se dobe poceni na 6217 St. Clair Ave. (276)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 4212
Prišelimo na dom.

Australski vojaki so se znašli v novem svetu in srečali z novimi obrazi. Na sliki vidimo vojake v pogovoru z grško-katoliškimi duhovniki v Palestini v Gaza okraju, kjer so v prvi svetovni vojni Angleži porazili Turke.

Angleški reševalci so takoj na delu kakor hitro kje pade bomba in poruši to ali ono poslopje. Reševalci so takoj na delu, da pomagajo žrtvam, ki se mogoče nahajajo pod razvalinami. Slika nam nudi prizor z londonske ulice.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

Tedaj je trikrat napravil nad njo znamenje križa. Nato je voščil Ormu lahko noč in odšel v sosedno kamro, kjer je spal.

Orm in Kristina sta odložila obleko. Deček je bil videti do dna duše zamišljen. Ko je bila Kristina legla, je prišel k njej. Ogledoval je njen odjoka zmedeni obraz in vprašal, če naj sedi pri njej, dokler ne bo zaspala.

“O ne — o ne, Orm, nemara si truden, ko si tako mlad. Gotovo je že pozno v noči —”

Orm je še malo postal pri njej.

“Ali se ti ne zdi čudno,” je dejal nenadoma. “Oče in stric Gunnulf — kakor sta si neenaka — sta si v nekem oziru vendar zelo podobna —”

Kristina je ležala in preudarjala:

“Da, mogoče — drugačna sta kot drugi moški —”

Kmalu nato je zaspala in Orm je odšel k drugi postelji. Slek se je in zlezal pod odejo. Pod seboj je imel platneno rjuho in tudi blazine so bile prevlečene s platnom. Z užitek se je deček stegnil po gladkem hladnem ležišču. Srce mu je utripalo v napetem pričakovanju tiste nove prigode, h kateri so mu stričeve besede pokazale pot. Molitve, post, vse, kar je zdaj opravljal, ker so ga k temu silili — je kar na mah postalo nekaj novega — orožje v čudoviti vojski, katere si je želel. Morda postane, menih — ali posvetni duhovnik — če bo mogel dobiti dispenzo, ker je bil splošč v prešuštvo —

Gunnulfovo ležišče je obstajalo iz lesene klopi s krzneno rjuho na tenki plasti slame in z eno samo blazinicco, tako da je moral ležati plosko zlekjen. Duhovnik je odložil vrhno obleko, legel v spodnji na klop in potegnil nase tenko raševinasto odejo.

Drobni stenj, ki je bil navit na železen trn, je pustil goreti.

Gunnulf je bil lastnih besed potrj od strahu in nemira.

Čutil je, kako postaja ves omoten od hrepenenja po tistih časih — mar ne bo nikdar več okusil tiste svatbene radosti srca, ki ga je tisto pomlad v Rimu do vrha napolnjevala? Skupaj s svojimi tremi duhovnimi brati se je sprehajal v soncu po zelenih tratah, posutih s cvetjem kakor z zvezdami. Trepetal je in bil ves slaboten, ko je videl, kako lep je svet — pri tem pa je videl, da je vse to ničevo nasproti bogastvom onostranskega življenja. Navzlic temu ga je pozdravljala ta svet tukaj s tisočimi drobnimi, veselim in sladkimi spomini na ženina. Lilije na polju in ptice pod nebom so klicale v spomin Kristusove besede, in o takih osliščih, kakršne so videli tukaj, in o takih vodnjakih, kakršne so bile iz kamenja sezidane kapnice, mimo katerih so hodili, je on nekoč govoril. Pri menih tistih cerkva, ki so jih obiskovali, so dobivali jesti, in kadar so pili krvavo rdeče vino in lomili zlato skorjo pšeničnega kruha, je tem štirim duhovnikom iz dežele ječmena postajalo razumljivo, zakaj je Kristus mimo vse druge hrane, katero je bil dal Bog ljudem, počastil čisto vino in čisto pšenično, ko se je pri mašni daritvi hotel pokazati v tej podobi —

Tisto pomlad ni poznal Gunnulfa niti nemira niti strahu. Čutil se je tako prostega vseh skušnjav tega sveta, da se mu je vse, o čemer si je dotlej s tesnobo belil glavo, zdaj, ko je čutil na sebi topli sončni sij, zdelo tako lahko umljivo. Kako je vendar ogenj očistil to njegovo telo in ga poveljal — Lahak in rešen zemeljskih potreb ni potreboval nič več spanja kot kukavica v pomladnih nočeh. Srce mu je pelo v prsih — čutil je svojo dušo kakor nesto v objemu ženinev.

Sam je bil zaslutil, da to ne more dolgo trajati. Noben človek na svetu ne more dolgo tako živeti. In sprejemal je sleherno uro te svetle spomladi kot nekakšen zalag — milostno oblubo, ki naj ga okrepji za vztrajnost, kadar se bodo oblaki nad njim stemnili in bo pot zavila v temne soteske, čez bučeče reke in čez mrzla snežišča —

Toda šele ko se je bil vrnil na Norveško, se je nemir prav zares polastil njegovega srca.

Kaj vse ga je tukaj čakalo. Tu so bila njegova posestva. Velika dediščina po očetu — in bogata fara. Tu je bila pot, ki jo je imel pred seboj. Sedež v stolnem kapitlju — vedel je, da mu je namenjen. Seveda, če se ne odtrga od vsega, kar ima — in vstopi v samostan bratov pridigarjev, se da posvetiti za menihi in se ukloni pravilom. To je tisto življenje, po katerem hrepeni — samo napol.

— In če je zdaj dovolj star in zadosti utrjen v borbi — Pod norveško krono se zmerom žive pagani ali pa ljudje, zapeljani od krivih učencikov, ki jih pošiljajo Rusi v imenu krščanstva. Laponci in drugi napol divji narodi, na katere mora vedno misliti — mar ni sam Bog vzbudil v njem želje, da bi odšel v dežele teh ljudi in jim prinesel besedo in luč —?

— On pa je odrival te misli od sebe in se izgovarjal s tem, da se mora pokoriti nadškofu. Sam gospod Eiliv ga je od tega odvrčal. Gospod Eiliv je nekoč govoril z Gunnulfom in ga poslušal in mu jasno pokazal, da govori s sinom svojega starega prijatelja, gospoda Niklausa s Husabyja. “Nikdar ne poznate mere, kar vas je potomec Gauta s Skogheima, pa naj si bo tisto, česar se vam hoče, dobro ali slabo.” Zveličanje laponskega ljudstva tudi nadškofu samemu teži dušo — toda tako delo ne terja učenika, ki latinski prav tako dobro piše in govori kot svojo materino govorico, ki tudi v postavah ni nič manj podkovan kot v aritmetiki in algebrizmu. Gunnulf je pač dobil svojo učenost zato, da bi jo uporabljal, “toda nič kaj gotovo se mi ne zdi, da bi imel dar, govoriti s tistimi ubogimi, preprostimi ljudmi tam gori na severu.”

Ah, tisto sladko spomlad ni Gunnulf svoje učenosti nič bolj cenil kot ročnosti, ki se jih vsako dekletce nauči od svoje matere — presti, pivo variti, peči in molsti — znanje, ki ga potrebuje vsak otrok, da more opravljati svoj posel na svetu.

Gunnulf je bil potožil svojemu nadškofu nemir in strah, ki ga obhaja, kadar misli na svoje bogastvo, in kadar misli na to, kako rad je bogat. Za potrebe svojega lastnega telesa potrebuje malo; saj živi kot menih. Rad pa vidi za svojo mizo številne bogate ljudi, rad brani reveže s svojimi darovi pomanjkanja.

Poleg tega ljubi svoje konje in svoje knjige —

Gospod Eiliv je resno govoril o čaščenju cerkve. Eni so izvoljeni za to, da cerkev povzdigujejo z razkošnim in dostojanstvenim nastopanjem, prav tako kot so drugi izbrani za to, da s prostovoljno revščino svetu kažejo, kako je bogastvo samo po sebi ničev. Spomnil ga je tistih nadškofov, prelatov in duhovnikov nekdanjih časov, ki so morali trpeti, da so jim kralji delali krivico, jih zasledovali in žalili, ker so branili cerkvene pravice. Kolikrat so pokazali, da se znajo odreči vsem stvarim in hoditi za Bogom, če so to zahtevali norveški duhovni očeti. Bog sam bi dal znamenje, če bi se to od nas zahtevalo — samo to imejmo čvrsto pred očmi, potem se nam ni treba bati, da bi bogastvo postalo sovražnik naše duše.

Ves čas dotlej je Gunnulf opazoval, kako malo je bil nadškof s tem zadovoljen, da toliko premišlja in razglablja. Gospod Eiliv Kortin in njegovi svečniki so se Gunnulfu zdeli podobni ljudem, ki neumorno zidajo in zidajo svojo hišo: čast cerkve in moč cerkve in pravice cerkve — Sam Bog ve, da hoče tudi Gunnulf biti prav tako vnet za stvar cerkve kot kateri drugi svečenik, ni mu za to, da bi se izmuznil od donašanja kamenja in apna k zgradbi. Toda videti je, kakor da bi se drugi bali, stopiti v hišo in si v njej oddehniti. In kakor da bi se bali zaliti na stranpota, ako bi preveč mislili —

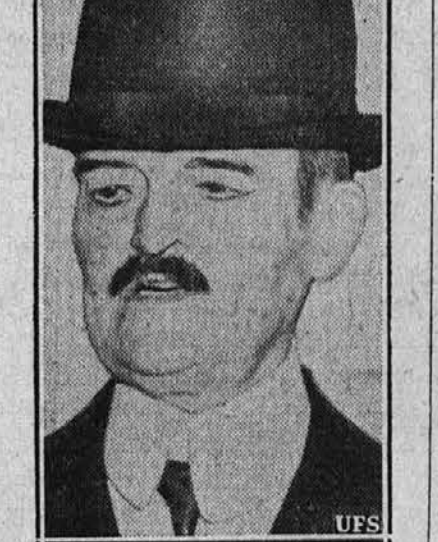
Tega se on ne boji. Ni mogoče, da bi v krivo vero zašel človek, ki upira svoje oči nepremično v križ in se nenehoma zateka v varstvo nebeške Device. Tu ni zanj nobene nevarnosti —

Nevarnost — to je njegova neutolažljiva želja, da bi si pridobil naklonjenost in prijateljstvo ljudi. On, ki je nekoč začutil v globini svojega bitja — Bog me ljubi, Bogu je moja duša prav tako ljuba in dragocena kakor vsaka druga duša na zemlji —

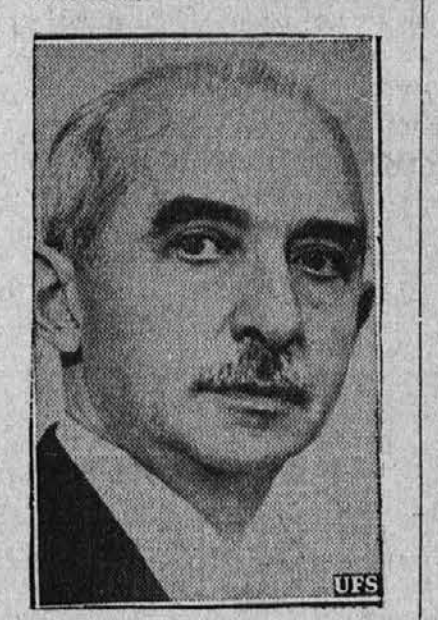
— On pa je odrival te misli od sebe in se izgovarjal s tem, da se mora pokoriti nadškofu. Sam gospod Eiliv ga je od tega odvrčal. Gospod Eiliv je nekoč govoril z Gunnulfom in ga poslušal in mu jasno pokazal, da govori s sinom svojega starega prijatelja, gospoda Niklausa s Husabyja. “Nikdar ne poznate mere, kar vas je potomec Gauta s Skogheima, pa naj si bo tisto, česar se vam hoče, dobro ali slabo.” Zveličanje laponskega ljudstva tudi nadškofu samemu teži dušo — toda tako delo ne terja učenika, ki latinski prav tako dobro piše in govori kot svojo materino govorico, ki tudi v postavah ni nič manj podkovan kot v aritmetiki in algebrizmu. Gunnulf je pač dobil svojo učenost zato, da bi jo uporabljal, “toda nič kaj gotovo se mi ne zdi, da bi imel dar, govoriti s tistimi ubogimi, preprostimi ljudmi tam gori na severu.”

Ah, tisto sladko spomlad ni Gunnulf svoje učenosti nič bolj cenil kot ročnosti, ki se jih vsako dekletce nauči od svoje matere — presti, pivo variti, peči in molsti — znanje, ki ga potrebuje vsak otrok, da more opravljati svoj posel na svetu.

Gunnulf je bil potožil svojemu nadškofu nemir in strah, ki ga obhaja, kadar misli na svoje bogastvo, in kadar misli na to, kako rad je bogat. Za potrebe svojega lastnega telesa potrebuje malo; saj živi kot menih. Rad pa vidi za svojo mizo številne bogate ljudi, rad brani reveže s svojimi darovi pomanjkanja.

V New Yorku je bil aretiran 78 letni Dr. Union Samuel Ward, ker je bil naznanjen da je nosil s seboj samokres namenjen za republikanskega kandidata Willkieja na shodu v Madison Square Garden v N. Y. Pridržan je bil pod \$500 varščine.

Predsednik Turčije, general Ismet Inonu, je povedal na narodnem zborovanju v Istanbulu, da Turčija ne bo šla v vojno.

Toda tukaj doma je zopet vstalo v njem — spomin na vse tisto, kar ga je bilo mučilo v dobi doraščanja in mladosti. Da ga mati ni tako ljubila kot Erlenda. Da oče ni maral toliko skrbeti zanj, kot je nenehoma skrbel za Erlenda. Kesneje, pri Baardu na Hestnesu je bil zmerom Erlend prvi in Erlend nepridiprav — on pa je samo kar tako hodil poleg brata. Erlend, Erlend je bil kolovodja vseh dečakov. Erlend je bil tisti, ki so ga dekleta preklinjale in se mu vendar smejale — In Erlend je bil tisti, ki ga je on sam ljubil bolj kot vse na svetu. Samo če bi še Erlend hotel njegaj ljubiti — toda Erlendova ljubezen je bila premajhna, da bi ga mogla utešiti. Erlend je bil edini človek, ki je imel njegaj rad — toda Erlend je imel marsikoga rad —

In zdaj mora Gunnulf mirno gledati, kaj brat počenja z vsem, kar je podedoval. Sam Bog ve, kako se bo z bogastvom na Husabyju še končalo — v Nidarosu je bilo dovolj govorjenja o Erlendovem nesamemnem početju. Zakaj le malo bolj ne pazi na to! Bog mu je dal že štiri lepe otroke — lepi so, tudi otroka, ki sta se mu rodila med njegovim razuzdanim življenjem — tega ne smatra za milost, temveč za nekaj, kar mora tako biti — Končno si je bil nato pridobil

Ker je grozil, da ubije predsednika Roosevelta, če bi bil ponovno izvoljen, je bil Willard Whiting 33 letni delavec v sladkornih tovarnah v Crockett, Cal. aretiran in se bo moral zagovarjati na sodišču v San Francisco.

Slika nam predstavlja ameriške vojake od kompanije “K” 27 divizije iz New Yorka pri pomivanju jedilne posode. Slika je bila posneta v Fort McClellan, Ala.

ljubezen čiste mladenke iz dobrega rodu. Kako je z njo ravnal — ko mu je to prišlo na uho, ni mogel Erlenda več spoštovati. Gunnulf se je sam nase razsrdil, kadar je odkril kakšno potezo, ki mu je bila z bratom skupna. Čeprav je bil Erlend že starejši, je vendar zdaj zardeval, zdaj bledele, kakor nedorasla deklica — in Gunnulfa je jezilo, ker je čutil, da tudi njemu kri tako rada stopi v obraz. To sta imela od matere — ta je zbog ene same besede spremenila barvo.

Zdaj je bilo Erlendu nekaj samo po sebi umevnega, da je njegova soproga dobra žena, vzor za vsako gospodinjino — zdaj, ko je več let skušal tega otroka pohujšati in zapeljati. Toda Erlend nemara niti ne misli na to, da bi moglo biti kaj drugače — zdaj, ko je poročen z njo, ki jo je bil sam naučil mesene strasti, prevare in lažnivosti, se mu po vsem videzu ne zdi več potrebno, da bi čislal svojo ženo, ker je navzlic vsemu še zmerom resnicoljubna, zvesta, poštena in dobra.

In vendar — ko so poleti in jeseni prihajale vesti o Erlendovih pohodih na severu — je Gunnulf hrepel edinole po tem, da bi bil pri bratu. Erlend kraljevi namestnik in vojskovodja v Haalogalandu in on, Gunnulf, czananjevalec božje besede v pu-

stih, napol poganskih pokrajinah ob gadviškem morju — Gunnulf je vstal. Na eni iz-

med ožjih sten je viselo vislo razpelo in pred njim je ležala tleh velika kamenita plošča.

Na sliki vidimo Mr. in Mrs. Frederick B. Snite, ml. iz Chicaga. Mr. Snite se nahaja že več let na bolniški postelji in pri življenju ga drže tako zvana “železna pljuča” brez katerih bi mu bilo življenje nemogoče. Družina je na poti v Florido.

Holland House v Londonu, ki je bil zgrajen v 17. stoletju, v katerem se je nahajala velika knjižnica je bil poruščen od bomb. Tukaj je bil nekoč Addisonov dom. Slika je bila poslana iz Londona.

HRANILNE VLOGE

TEKOČE OBRESTI PO 3%
ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.
6235 ST. CLAIR AVENUE

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628